

2.1.2023

Lausuntopyyntöne 9.12.2022

**Ehdotus neuvoston direktiiviksi koskien arvonlisäverosääntöjä digiaikana, 8.12.2022
COM(2022) 701 final**

Elinkeinoelämän keskusliitto EK kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi koskien arvonlisäverosääntöjä digiaikana, 8.12.2022, COM(2022) 701 final.

Yleisellä tasolla EK kannattaa komission ehdotusta kehittää ALV-järjestelmää vastaamaan enemmän digitaalisen aikakauden tarpeita. Komission ehdotuksen tulisi EK:n näkökulmasta keskittyä tämänhetkistä enemmän oikein toimivien yritysten hallinnollisen taakan kevenemiseen. Vaikka hallinnollinen taakka ja raportoinnin yksinkertaistaminen on mainittu komission ehdotuksessa, on pääpaino näkemyksemme mukaan edelleen liian paljon petosten torjunnassa.

VAT in the Digital Age -paketti on laajamittainen kokonaisuus ja sen yksityiskohtainen kommentointi annetussa aikataulussa on mahdotonta. Komission ehdotusta ei myöskään ole vielä julkaistu suomeksi. Mielestämme ehdotuksia olisi tärkeä pohtia yhdessä eri sidosryhmien kanssa ennen Suomen lopullisen kannan muodostamista. Ehdotamme, että ehdotusta käsitellään EU-jaoston 9 laajassa kokoonpanossa tai muussa ministeriön kokoon kutsumassa kokoonpanossa, jotta eri sidosryhmien näkemyksiä voidaan käsitellä laajemmin. Tämä olisi kaikille hyödyllistä myös U-kirjeen valmistumisen jälkeen, jotta ehdotusta voidaan käsitellä tarkemmin ja useammasta eri näkökulmasta.

Alla ovat EK:n alustavat huomiot ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi.

Ehdotuksen sisällöstä ja käsittelystä yleisesti

Komission ehdotus sisältää kolme erillistä osaa (vapaasti käännettynä, koska suomenkielistä käännöstä ei ole vielä saatavilla):

- reaaliaikainen ALV-raportointi rajat ylittävässä kaupassa
- alustatalouden toimijoiden uudistus

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 · Eteläranta 10, 00131 Helsinki · Puhelin 09 42020
etunimi.sukunimi@ek.fi · www.ek.fi · Y-tunnus 1902799-1 · Kotipaikka Helsinki

Talouspolitiikka/Veropolitiikka
Tiina Ruohola

2.1.2023

- verorekisteröintejä vähentävä uudistus ja OSS-laajennus

Nämä kolme uudistusta ovat keskenään eri mittaisia ja niiden voimaantulolle on asetettu erilaisia aikarajoja.

Näkemyksemme mukaan Suomen on syytä pohtia, olisiko pakettia syytä katsoa kokonaisuuden sijaan kolmena erillisenä kokonaisuutena. Ensimmäisten kansainvälisiltä kentiltä tulevien arvioiden mukaan paketin eri osien käsittelyyn saatetaan tarvita hyvin toisistaan eroavia aikoja. Voisi olla suomalaisten yritysten etu, että esimerkiksi verorekisteröintejä vähentävä uudistus ja OSS-laajennus saatettaisiin voimaan viivytyksettä, jos yksimielisyyden löytäminen neuvostossa reaaliaikaisen ALV-raportoinnin osalta näyttää vievän toivottua enemmän aikaa.

Ehdotamme, että Suomi ottaa kannan, että paketti on tarvittaessa mahdollista käsitellä kolmena eri kokonaisuutena. Näin toimien vaikeampien keskustelujen takana olevat kokonaisuudet eivät jää estämään ja hidastamaan suomalaisten yritysten kannalta tärkeitä ja helpottavia yksinkertaistuksia ja muutoksia.

Reaaliaikainen ALV-raportointi rajat ylittävässä kaupassa

Komission ehdotuksen ehkä fundamentaalisin muutos koskee ALV-raportoinnin muuttamista kohti reaaliaikaisuutta EU-rajat ylittävässä kaupassa. Ehdotuksen myötä yrityksiltä poistuu velvollisuus antaa yhteenvedoilmoitus. Tämä helpotus on tärkeä osa muutosta, ja Suomen on tärkeä pitää kiinni tästä helpotuksesta. Näkemyksemme mukaan neuvoston keskusteluissa olisi tärkeä myös selvittää mahdollisuutta luopua Intrastat-raportointivelvoitteesta osana nyt tehtävää uudistusta. Puhtaasti statistisia tarkoituksia varten kerättävä tieto aiheuttaa yrityksille suuria hallinnollisia kustannuksia. Jos reaaliaikaiseen raportointiin siirtymisen myötä yritykset voisivat päästä eroon sekä yhteenvedo- että Intrastat-ilmoituksesta, ehdotus olisi myös yritysten parissa helpommin hyväksyttävissä.

Komission ehdotuksen mukaan EU-rajat ylittävät tavaran ja palvelun myynnit ja ostot tulisi raportoida 2 päivän sisällä. Näkemyksemme mukaan tämä aikaraja on epärealistinen. Rehellisesti toimivien yritysten olisi käytännössä lähes mahdotonta saada tiedot raportoitua tällä syklillä ja jälkikäteen tehtävien korjausten määrä olisi merkittävä. Jälkikäteen tehtävät korjaukset aiheuttaisivat tarpeetonta taakkaa niin yritysten kuin Verohallinnon päässä. Suomalaisilla yrityksillä e-laskujen osuus on jo tällä huomattavan suuri verrattuna muihin maihin EU-maihin. Suomessa myös ns. ALV-vaje on yksi EU:n pienimpiä. Jotta uudistuksen kustannukset suomalaiselle elinkeinoelämälle eivät koidu kohtuuttoman suuriksi, olisi syytä myös pohtia sitä, tarvitaanko tietoa reaaliaikaisesti vai saavutetaanko nyt ehdotuksella haettavat hyödyt pelkästään

Talouspolitiikka/Veropolitiikka
Tiina Ruohola

2.1.2023

laajentamalla e-laskutusta ja toimittamalla tiedot nykyisellä frekvenssillä. Jos reaaliaikaisuus katsotaan neuvoston käsittelyssä välttämättömäksi, tulisi kahden päivän rajaa joka tapauksessa nostaa huomattavasti.

Komission ehdotuksen mukaan Italian mallin mukainen clearance eli etukäteinen laskun hyväksyntä ei olisi sallittua. Tämä on mielestämme tärkeää markkinatalouden toiminnan kannalta ja Suomen on syytä pitää kiinni neuvotteluissa tästä, ettei laskuille voida vaatia mitään etukäteishyväksyntää.

Komission ehdotuksen mukaan reaaliaikaisempi raportointi olisi pakollista ainoastaan EU-rajat ylittävillä laskuille. Mielestämme on liian aikaista kommentoida sitä, tulisiko Suomeen ottaa kotimaan tilanteisiin vastaava reaaliaikaisempi raportointi. Asiaa on syytä tarkastella monesta eri kulmasta, eri kokoisten toimijoiden ja eri sidosryhmien välisessä yhteistyössä. EK on mielellään mukana asian arvioinnissa.

Osakokonaisuuksista erityisesti reaaliaikainen raportointi aiheuttaa massiivisia järjestelmämuutoksia ja merkittäviä kustannuksia niin yrityksille kuin Verohallinnolle. EK huomauttaa, että muutoksille on varattava riittävä aika Neuvoston yhteisymmärryksestä implementointiin.

Alustatalouden toimijoiden uudistus

Komission ehdotuksessa majoituspalveluja ja henkilökuljetuspalveluja tarjoaville alustoille tulee uusia velvoitteita. EK:n näkemyksen mukaan muutos on lähtökohtaisesti kannatettava ja se on omiaan tasoittamaan kilpailukenttää.

Verorekisteröintejä vähentävä uudistus ja OSS-laajennus

Komission ehdotuksen kolmas osuus vähentää tarvetta useille eri verorekisteröinneille EU:ssa. Uudistuksen myötä oman tavaran siirrot ja paikalliset varastot eivät enää aiheuttaisi rekisteröintivelvoitetta toisessa EU-maassa, vaan oman tavaran siirrot voitaisiin raportoida ilman rekisteröintiä. Uudistuksessa laajennettaisiin myös OSS-rekisteröinnin kautta raportoitavia myyntejä ja paikallisen B-to-B puolen myyntien käännetyn verovelvollisuuden soveltamisalaa. EK kannattaa verorekisteröintejä vähentävää uudistusta ja OSS-laajennusta.

OSS-rekisteröinnin käyttö olisi vapaaehtoista, eli yritykset voisivat halutessaan säilyttää paikalliset rekisteröinnit. Tämä puoltaisi paikkansa erityisesti tilanteissa, joissa yrityksellä olisi paljon ostoja kyseisissä maissa. 8. direktiivin mukaiset ALV-palautushakemukset ovat usein edelleen hitaita ja vaivalloisia ja näin ollen osa suomalaisista toimijoista

Talouspolitiikka/Veropolitiikka
Tiina Ruohola

2.1.2023

todennäköisesti tulee pitämään paikalliset rekisteröintinsä. Suomen on tärkeää siten katsoa, että OSS-palvelun käyttö perustuu vapaaehtoisuuteen.

Suomessa on jo tällä hetkellä ollut käytössä laaja käännetty verovelvollisuus. Laaja käännetty verovelvollisuus tulee vähentämään tarvetta 8. direktiivin mukaisille ALV-palautushakemuksille. Käännetyn verovelvollisuuden laajentaminen on kannatettavaa.

Yritysten näkökulmasta OSS-järjestelmä olisi vielä ehdotettua tehokkaampi, jos siihen voitaisiin sisällyttää ALV-palautukset. Näkemyksemme mukaan Suomen olisi hyvä pyytää tämän mahdollisuuden selvittämistä neuvoston käsittelyssä. Jos ALV-palautuksia ei voida sisällyttää OSS-järjestelmään, tulisi selvittää mahdollisuutta 8. direktiivin palautushakemusten sitomista OSS-järjestelmään esimerkiksi siten, että palautukset esimerkiksi luvattaisiin nopeammin OSS-järjestelmän käyttäjille.

EK haluaa huomauttaa, että nykyiset säännöt OSS-järjestelmästä poistoon liittyen ovat sangen ankarat, monille tarpeettoman ankarat. Jos esimerkiksi OSS-järjestelmään ei muista antaa ilmoitusta kahteen perättäiseen kertaan, järjestelmästä poistetaan ja sitä seuraa pitkä karenssiaika. Suomessa OSS-järjestelmän muistutukset eivät ole tulleet yrityksille samalla tavalla kuin muu Verohallinnolta tullut posti. Näin ollen yrityksiä on poistettu OSS-rekisteristä ja niille on tullut hankaluuksia jatkaa kansainvälistä toimintaansa. Ehdotamme, että OSS-järjestelmän käyttöä laajennettaessa Suomi ottaa keskusteluihin myös tarpeen lieventää rekisteristä poistamisen sääntöjä.

Komissio ehdottaa, että IOSS-järjestelmästä tehdään pakollista. EK kannattaa ehdotusta.

Kunnioittavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Talous ja verotus

Penna Urrila
Johtaja